वटुकदीपदानं

सं० १३२०

बटुकदीपदानं

दी॰ ॐश्रीगणेशायनमः अथवटुकदीपदानम् तत्रादौ
१ मंत्रोयथा ॐह्रींवटुकायआपदुद्धारणायकुरुकुरु
वटुकायह्रीं अथन्यासः भैरवायनमः शिरसि भीम
दर्शनायनमो ललाटे भूतेशायनमोनेत्रयोः ती
क्ष्णदंष्ट्रायनमो मुखे क्षेत्रज्ञायनमः स्कंधयोः क्षेत्र
पालायनमो हृदये क्षेत्राज्ञायनमो नाभौ पार्श्वचना
शनायनमः कक्षा त्रिनेत्रायनम ऊर्वोः रक्तपायनमो

जंघयोः देवदेवेशायनमः पादयोः वटुकायनमः
सर्वांगेषु पुनर्न्यासः बृहदारण्यकऋषयेनमः शिरसि
अनुष्टुप्छंदसेनमो मुखे श्रीवटुकभैरवदेवतायैनमो
हृदये ह्रींबीजायनमो गुह्ये वटुकायशक्तयेनमः
पादयोः ॐकीलकायनमो नाभौ ममाभीष्टसिद्ध्यर्थे
विनियोगः सर्वांगेषु अथध्यानम् शुद्धस्फटिकसं
काशंसहस्रादित्यवर्चसं अष्टबाहुंत्रिनयनंचतुर्बा

दी॰
२
2

ऊर्द्ध्वबाहुकम् भुजंगमेखलं देवमग्निवर्णशिरोरुहं
दिगम्बरं कुमारीशं वटुकाख्यं महाबलं खट्वांगमसिपा
शं च शूलं चैव तथा पुनः डमरुं च कपालं च वरदं भु
जगं तथा नीलजीमूतसंकाशं नीलांजनसमप्रभं
दंष्ट्राकरालवदनं नूपुरारावसंकुलं आत्मवर्णसम
मोपेतसारमेयसमन्वितं एवं ध्यात्वा मानसोपचारैः
संपूज्य पुनस्त्रिविधं ध्यानं तत्रादौ सात्विकं वंदेबा

लं स्फटिकसदृशं कुंडलोद्भासिवक्त्रं दिव्याकल्पैर्नवम
णिमयैः किंकिणीनूपुराद्यैः दीप्ताकारं विशदवदनं
सुप्रसन्नं त्रिनेत्रं हस्ताब्जाभ्यां वटुकमनिशं शूलदंडौ द
धानं अथ राजसं उद्यद्भास्करसन्निभं त्रिनयनं रक्तांग
रागस्रजं स्मेरास्यं वरदं कपालमभयं शूलं दधानं करैः
नीलग्रीवमुदारभूषणयुतं शीतांशुखंडोज्ज्वलं बंधू
कारुणवाससं भयहरं देवं सदा भावयेत् २ नामस

दी·
3

माह ध्यायेन्नीलाद्रिकांतिं शशिशकलधरं मुंडमालं म
हेशं दिग्वस्त्रं पिंगकेशं डमरुमथ सृणिं शूलखड्गाभया
नि नागं घंटां कपालं करसरसिरुहैर्बिभ्रतं भीमदंष्ट्रं
स्वर्णाकल्पं त्रिनेत्रं मणिमयविलसत्किंकिणीनूपुराढ्य
म् ३ इति कर्मभेदेन ध्यानानि सात्विकं ध्यानमाख्यातमप
मृत्युनिवारणं आयुरारोग्यजननमपवर्गफलप्रदं रा
जसं ध्यानमाख्यातं धर्मकामार्थसिद्धिदं तामसं शत्रुघ्न

मनं कृत्वा भूतप्रेतगदापहम् वर्णलक्षं जपेन्मंत्रं स्व
ष्वाल्पकं प्रिये तद्दशांशेन जुहुयात्तिलैर्मधुरसं
युतैः धर्मं च प्राप्नुयाल्लक्ष्मीं भवत्येव न संशयः जलेना
वाहयेद्देवं भैरवं च प्रपूजयेत् ॐ आगच्छ वरदो देव पू
जां गृहाण भैरव यावत्त्वां पूजयिष्यामि तावत्त्वं सुस्थि
रो भव प्रथमं भैरवं पूज्य मूलमंत्रेण पार्वति तदंते भै
रवानष्टौ पूजयेत्सर्वानः प्रिये असितांगो रुरुश्चंडः क्रो

यो क्रमन्त्रश्च पंचमः कपालीभीषणश्चैव संहारश्चाष्टभैरवा
न् श्रणवादिनमोंतेन प्रादक्षिण्यक्रमेणतु मूलांते सांगा
यसवाहनायसायुधाय सपरिवाराय वटुकभैरवाय पूजया
मिनमः मूले धूपदीपनैवेद्यादिकं दत्वा पश्चान्मंत्रं जपेत्
स्तोत्रकवचादिकं पठित्वा विसर्जयेत् गच्छगच्छहरश्रेष्ठ
स्वस्थानं परमेश्वरेत्यादि अथ काम्यहोमः धनधान्यादि
संपत्त्यैजुहुयात्तिलतंडुलैः बिल्वप्रसूनैर्जुहुयान्महती

विंदतेश्रियम् लवणैर्मधुसंमिश्रैर्वशयेद्वनिताजनं ग्र
न्थेनज्जुहुयान्नित्यंधनधान्यादिसंपदा वश्यायज्जुहुयात्स्त्री
स्त्रीमधुनादिवसत्रयं व्याघ्राजिनेसमासीनोज्जुहुयाद्दग्ध
तैतिलैः भूतादयःपलायंतेराज्ञंनेनदर्शाभवेत् कृष्णा
ष्टमीसमारभ्ययावत्कृष्णचतुर्दशी तिलैस्तंडुलसंमिश्रै
र्मधुरत्रयलोडितैः त्रिसहस्रंप्रतिदिनंज्जुहुयात्संस्कृतेन
ले वटुकेशंसमभ्यर्च्ययथार्हबलिभिःफलैः ग्रहराज्ञोव

योदयासफलंनस्यकाम्यके बलिमंत्रस्तु एह्येहिदेवीपु
त्रवटुकनाथकपिलजटाभा रभासुरत्रिनेत्रज्वालामुख
सर्वविघ्नान्नाशय २ सर्वोपचारसहितंबलिंगृह्ण २ स्वा
हा इतिबलिमंत्रः विधानेनबलिंकृत्वासाधकस्तोषयेत्
ततः अथातःसंप्रवक्ष्यामिदीनदानस्यभैरव येनश्रव
णमात्रेणसिद्धोभवतिसाधकः २ श्वेतासनेसमासीनंस
र्वकामप्रदायकं श्वेतवर्णंचतन्द्रबीजंजटामुकुटमंडित

म् २ द्विभुजं पात्रहस्तं च दंडं शुभ्रं कमंडलुं शुक्लयज्ञोप
वीतं च श्वेतकौपीनवाससं ३ शुक्लवस्त्रपरीधानं शुक्लमा
ल्यानुलेपनं त्रिनेत्रं नीलकंठं च मुक्ताभरणभूषितम् ४
इति शुभकामनया ध्यानं तु सात्विकं स्मृतं तामसं तु प्रव
क्ष्यामि यथा रुद्रेण भाषितम् ५ वर्णं तु नीलमेघाभं मुंड
केशं त्रिलोचनं मुक्तकेशं च रौद्रं च शिरोमालाविभूषित
म् ६ किंकिणीमालया युक्तं भीमरूपं भयानकं कपालं

दी०
८

6

चविशेषेणवामहत्सुसमन्वितं ७ एवंध्यात्वाभैरवंचश्चासने
ऊपवेशयेत् दीपपात्रंप्रमाणंतुतैलमानंक्रमेणतु ८ द्र
व्यस्यचप्रमाणंतुतन्तुमानमनुक्रमात् स्थानभेदंचमंत्रं
चदीनदानमतुपृथक् ९ पुष्पवासिततैलंचसर्वकाम
फलप्रदम् तिलतैलंश्रियोहेतुःपथिकानामनस्यच १०
अतसीतैलमुद्दिष्टंवश्यकर्माणिनिश्चितम् सर्वरोगवि
नाशायसर्वव्याधिविनाशनं ११ मारणेराजिकातैलंतथा

विभीतकोद्भवं उच्चाटने करंजोत्थं विद्वेषे मधुवृक्षजं १२
श्रीलाभे सर्वतैलानां तिलतैलमनुत्तमम् गोधूमाश्च ति
ला माषा मुद्गाश्च तंडुलाः क्रमात् १३ पंचधान्यमिदं प्रोक्तं
नित्यं दीपे तु भैरवे पंचधान्यसमुद्भूतं पिष्टमात्रे सुशोभ
नम् १४ पलप्रमाणमिदं प्रोक्तं सर्वदा दीपदानके वश्ये
तंडुलपिष्टोत्थं मारणे माषपिष्टजं १५ उच्चाटने कृष्णतिलं
पिष्टजं वै प्रकीर्तितं पांथस्यागमने प्रोक्तं गोधूमोत्थं सतं

दी.
८

डुलं १८ मोहने चाढकीजातं विद्वेषे च कुलत्थजं संग्रामे
केवला माचा प्रोक्त दीपस्य पात्रके १७ संधौ तु पिष्टजं लव्या
लक्ष्म्यै कस्तूरिकामयं एलालवंगकर्पूरमृगनाभिसमु
द्भवम् १५ कन्यकावरणे चैव राजसंक्षोभणे च श्ला
मे सर्ववस्तूनां पंचधात्वंबरं मतं १९ अष्टमुष्टिर्भवेत्किंचि
दष्टौ च पुष्कलं पुष्कलानि च चत्वारि आढकः परिकीर्त्ति
तः २० क्रमोत्क्रमेण तज्ज्ञेयं पात्रे घृतसंभवं पंचसप्तन

थारुद्रप्रमाणास्तेयथाक्रमं २१ सोगंधेनैवमानंस्यात्तथा
रुचिसमन्वितः नित्यदीपःप्रकर्त्तव्यःताम्रपात्रेतुभैरव २२
सोमवारेतुतन्नाल्यंजलप्लुतंतुकारयेत् पश्चात्प्रमाणतो
ग्राह्यंकुमारीहस्तपेषणं २३ तत्पिष्टंशुद्धपात्रेतुनदीतो
येनमंडितं दीपपात्रंततःकुर्याच्छुद्धोनियतमानसः २४
दीपपात्रेक्रियमाणेभैरवंकवचंपठेत् मालावर्णादिके
लिंगेशालिग्रामस्यसन्निधौ २५ नानाभोगाप्रियाप्रोक्ता

दी.
प
8

दीपदानंच भैरवे गणेशसन्निधौ प्रोक्तं विद्यासंकट
नाशनम् २६ विषव्याधिनये चौरे हनुमत्सन्निधौ कु
रु दुर्गायाः सन्निधौ प्रोक्तं संग्रामे घोरसंकटे २७ व्या
धिनाशे च मार्गे दूरदृष्टौ नष्टैव च राजद्वारे बंधमु
क्तौ कारागेहेथवाचरेत् २८ श्मशान्यजनहमूले च सर्व
सिद्धिप्रसिद्धये वध्ये भये विवादे च शास्त्रसंग्रामसं
कटे २९ द्यूते दृष्टिस्तंभने च विशेषान्मारणे तथा म

नके स्थापने चैव प्रतिमाचालने ध्वजे ३० विषव्याधौ ज्वरे मृ
त्युग्रहकृत्याविमोचने हने ग्रंथौ महारण्ये दुर्गे व्याघ्रे च दंति
नि ३१ क्रूरसत्वेषु सर्वेषु शास्त्रद्वंद्वविमोक्षणे पथिकारा
मने हृदयान्तराजविमोहने ३२ आगमे निर्गमे चैव रा
जद्वारे प्रकीर्तितं शिवोवाच शृणु देवि प्रवक्ष्यामि लो
कानां हितकाम्यया गुह्यं च मम सर्वस्वं न वाच्यं यं दुरा
त्मने विद्यां चौराय योदद्यान्मूर्खाय शिष्याय नो वदेत् ३३ न

दी.
२१

स्तेनायाविनीतायपरदाररताय च नास्तिकाय च गिरिजे
वक्तव्यानतायिने ३५ नवदेत्पिशुनायापि दीपभेदा
न्महेश्वरि दीपपात्रेण वै कार्यं महाकार्ये विशेषतः ३६
सौवर्णं राजतं ताम्रं कांस्यं लोहं च मृण्मयं गोधूममा
षमुद्गानां चूर्णेन च घटितेन वा ३७ सौवर्णे कार्यसिद्धिः
स्याद्रौप्ये वश्यं पं जगद्भवेत् ताम्रेणयोरभावेपि कांस्ये वि
द्वेषणं भवेत् ३८ मारणं लोहपात्रेण उच्चाटे मृण्मयं भ

9

वेत् गोधूमहर्षणे च दिने विवादे विजयी भवेत् माषेषु
त्रुसुखं स्नुंमेसु ऊक्षेस्याञ्छांतिरुत्तमा संधिकार्ये नदीकूले
द्वयोमत्स्यात्तकारयेत् ४७ अलाभे सर्वकार्याणांतात्रेक्रु
र्याद्विचक्षणः दीपारंभे समायान्तितस्य सिद्धिर्न संशयः
४८ शूद्रवर्णः समायाति सिद्धिः प्रोक्तात्तमध्यमा म्लेछ
स्यदर्शनं प्रोक्तं बंधनं दीपदृष्यपते ४९ मार्जारमूषका
नांचमध्यमं दर्शनं स्मृतं हतेदीपवरेदे विवदाते च सु

दी.

मापुमम् ४३ दीपज्वालासमास्त्रह्मणाजायते यदि सुंदरि
वृष्टिभिर्दैवसैन्यस्य कार्यसिद्धिर्न संशयः ४४ खरकंटप्रभा
ज्वाला यदि स्याच्च सुरेश्वरि दीपकर्त्ता सबांधवैर्मरणं जाय
ते फलम् ४५ दीपस्यान्तर्बिके कृष्णा जायते च सुरार्चिते
शत्रूणां जायते कार्य्ये दीपकर्तुर्निरर्थकम् ४६ कृते दी
पे यदि नाशस्तत्क्षणाज्जायतेंबिके कार्यसिद्धिर्विलंबेन
भविष्यति न संशयः ४७ कृतदीपस्य नाशः स्यात्सुहर

स्त्वयमथ्यनः मासैर्वर्षैस्तथा प्रोक्ता कार्यसिद्धिर्नहार
तः ४८ कृते दीपे यदि पुनः स्वरति च वै भवेत् तस्य त
स्य च कार्यं वै न ह्यजातं तथादिशेत् ४९ वमन्ते दीप
वर्षैश्च चौराग्नो भयमावहेत् दीपपात्रं यदि पुनः स्व
वते यदि सुंदरि ५० गोनाशो जायते तस्य दीपकर्तु
र्न संशयः दीपवर्यैः पुनर्दीपं ज्वालयेन्मूढचेतनः
दीपदानादीपकर्ता मंदवच्छर्मवेत्सदा ५१ अतः परं प्र

वक्ष्यामि मंडलस्य प्रमाणतः ५२ षट्कोणं वसुपत्रं च भूगृहेण समन्वितम् पत्रेपत्रे लिखेन्मंत्रं गुरुमार्गेण दर्शितं ५३ वामदक्षिणभेदेन कार्याकार्यविचारणा त् तल्लक्षणं कार्यसिद्धिस्स्यान्नात्र कार्या विचारणा ५४ इति दीपाधारयंत्रं तद्दीपं मध्यतः कृत्वा भैरवं च प्रपूजयेत् देहन्यासं करन्यासं जीवन्यासं मातृन्यासं कृत्वा पूर्वादिमुखेन दीपं कारयेत् ५५ मालामंत्रेण प्रज्वा

ल्य मूलमंत्रेण वाथवा अथ पूजायंत्रम् अग्रे कृत्वा
वर्तुलं त्रिनयं कृत्वा त्रिकोणेन समन्वितम् ५८ को
णे कोणे च षट्कोणं षोडशादलसमन्वितं वृत्तं पुन
स्तृतीयं चाष्टपत्रसमन्वितं ५७ प्रजप्तोक्तं महा
यंत्रं गोपनीयं प्रयत्नतः संक्षेपाद्धि प्रदानं च लिखि
तं सुरसुंदरि ५८ इति रुद्रयामले वटुकभैरवदीप
दानं समाप्तम् ॥